

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 298

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 7 iunie 2001

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE			
372. — Decret privind numirea unor judecători și procurori	1	Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999	4-5
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 75 din 6 martie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997	2-4	Decizia nr. 88 din 20 martie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	6-8
Decizia nr. 87 din 20 martie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din		ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
		78. — Ordonanță de urgență pentru completarea art. 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi	8

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind numirea unor judecători și procurori

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 99 alin. (1) și ale art. 133 alin. (1) din Constituția României, precum și ale art. 47 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere propunerile Consiliului Superior al Magistraturii, potrivit hotărârilor nr. 148/2001 și nr. 149/2001,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Art. 1. — Se numesc în funcția de judecător, la instanțele menționate în dreptul fiecăruia, următorii:

- Rodica Iftimie
- Tribunalul Botoșani;
- Elena Ududec
- Curtea de Apel Suceava.

Art. 2. — Se numesc în funcția de procuror, la parchetele de pe lângă instanțele menționate în dreptul fiecăruia, următorii:

- Gheorghe Ciobanu
- Parchetul de pe lângă Judecătoria Slobozia;
- Carmen-Cătălina Gliga
- Parchetul de pe lângă Tribunalul București.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 31 mai 2001.
Nr. 372.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 75**

din 6 martie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Cristina Radu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, excepție ridicată de Gîrbea Liviu în Dosarul nr. 7.766/2000 al Judecătoriei Zalău.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, întrucât dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, a căror neconstituționalitate a fost invocată în raport cu dispozițiile art. 114 alin. (1) și (4) din Constituție, nu contravin dispozițiilor constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 noiembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 7.766/2000, **Judecătoria Zalău a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997**, excepție ridicată de Gîrbea Liviu.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 contravin dispozițiilor art. 114 alin. (1) și (4) din Constituție, „deoarece fiind vorba de o lege organică, ce reglementează activitatea unui sector cum este sănătatea, are aceeași încadrare juridică ca și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/1997, ordonanță declarată ca fiind neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 83/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 211 din 8 iunie 1998“. În ambele situații — susține autorul excepției — domeniile reglemen-

tate fac obiectul unor legi organice, astfel că orice reglementare a acestor domenii trebuie realizată numai pe calea legii organice și nu prin ordonanță de urgență.

Judecătoria Zalău, exprimându-și opinia în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, consideră întemeiată excepția de neconstituționalitate, având în vedere faptul că legea de organizare a sistemului de asigurări de sănătate este o lege organică.

Instanța apreciază că „în baza art. 107 alin. (2) din Constituție, Guvernul emite ordonanțe în temeiul unei legi speciale de abilitare, în limitele și condițiile prevăzute de aceasta, limite care nu pot privi domeniile care fac obiectul legii organice“.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât interdicția reglementării prin ordonanță a domeniilor rezervate legilor organice nu este aplicabilă ordonanțelor de urgență ale Guvernului. Cu privire la existența cazului excepțional care justifică procedura de legiferare prin ordonanțe de urgență, se arată că acesta constă în necesitatea înlăturării unei grave atingeri aduse sistemului public de asigurări de sănătate.

Președintele Camerei Deputaților și președintele Senatului nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Prin Încheierea din 24 noiembrie 2000 a Judecătoriei Zalău Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997,

ordonanță publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 537 din 31 octombrie 2000.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că soluționarea cauzei nu depinde de întregul ansamblu al dispozițiilor criticate, astfel încât, având în vedere dispozițiile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, potrivit cărora Curtea decide numai asupra constituționalității unor dispoziții legale în vigoare de care depinde soluționarea pricinii, urmează ca, în temeiul alin. (6) al aceluiași articol, să se respingă, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate cu referire la acele dispoziții neincidente în cauză.

Curtea reține, ca fiind determinante în soluționarea cauzei, doar dispozițiile art. I pct. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997. În consecință, controlul de constituționalitate se va limita la aceste dispoziții legale, care au următorul conținut: „(1) În perioada prevăzută la art. 93 alin. (1) conducerea activității caselor de asigurări de sănătate județene, respectiv a municipiului București, este asigurată de către un director general numit de președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, cu avizul consiliului de administrație al casei de asigurări de sănătate județene, respectiv a municipiului București, în urma concursului organizat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, potrivit legii, și de către un consiliu de administrație.

(2) Directorul general este ordonator secundar de credite.“

Textele constituționale invocate în motivarea excepției sunt următoarele:

— Art. 114 alin. (1): „Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice.“;

— Art. 114 alin. (4): „În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu.“

Examinând motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor legale criticate, Curtea constată că în realitate autorul excepției critică, în principal, procedul legiferării prin ordonanțe de urgență, apreciind că acestea nu ar putea fi emise în domenii aparținând legilor organice.

Sub acest aspect Curtea reține că emiterea de ordonanțe de către Guvern este limitată la domenii care nu fac

obiectul legii organice, numai în ceea ce privește ordonanțele emise în temeiul unei legi speciale de abilitare. Această limitare nu privește și ordonanțele de urgență pe care Guvernul le poate emite în mod excepțional. Întrucât emiterea acestora nu este condiționată sau limitată de existența vreunei legi de abilitare, ele pot fi emise în orice domeniu — inclusiv în domeniul legilor organice —, cu condiția îndeplinirii unor situații excepționale. Prin urmare, emiterea unei ordonanțe de urgență de modificare a legii pentru organizarea judecătorească nu încalcă dispozițiile constituționale referitoare la legiferare și delegare legislativă.

În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale (de exemplu, Decizia nr. 15 din 25 ianuarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000).

Curtea nu poate reține, ca fiind întemeiate, nici susținerile autorului excepției, în sensul că dispozițiile legale criticate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 114 alin. (4). Aceasta deoarece, potrivit alin. (3) al art. 33 din Constituție, „Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală [...] se stabilesc potrivit legii“. Întrucât necesitatea organizării și funcționării sistemului public de asigurări de sănătate constituie cazul excepțional care justifică adoptarea de către Guvern a unei ordonanțe de urgență, rezultă că obiectul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 justifică adoptarea prin ordonanță de urgență a unei atare reglementări. În acest sens în practica judiciară a Curții Constituționale s-a decis în mod constant că „ordonanța de urgență se legitimează pe necesitatea și urgența reglementării unei situații care, datorită circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public“ (Decizia nr. 65 din 20 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 28 iunie 1995).

De altfel, la aceeași soluție de respingere a excepției de neconstituționalitate se ajunge și pe baza argumentelor înfățișate în opinia separată, formulată la Decizia Curții Constituționale nr. 15 din 25 ianuarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000, opinie pe care autorii acesteia, membri ai completului de judecată, o mențin și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi în ceea ce privește soluția de respingere a excepției în raport cu prevederile art. 114 alin. (4) din Constituție și cu unanimitate de voturi sub celelalte aspecte,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, excepție ridicată de Gîrbea Liviu în Dosarul nr. 7.766/2000 al Judecătorei Zalău.

2. Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a tuturor celorlalte dispoziții ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 180/2000 pentru modificarea și completarea Legii asigurărilor sociale de sănătate nr. 145/1997, excepție ridicată de același autor în același dosar.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 februarie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Cristina Radu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 87 din 20 martie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999, excepție ridicată de Societatea Comercială „Sofert” — S.A. din Bacău în Dosarul nr. 3.545/2000 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 26 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 3.545/2000, **Curtea de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999**, excepție ridicată de Societatea Comercială „Sofert” — S.A. din Bacău.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție, creând privilegii pentru instituțiile publice prin scutirile acordate și discriminări față de autorul excepției prin obligarea sa la plata taxei judiciare de timbru. Aceleași dispoziții determină aplicarea unui tratament juridic diferit între persoanele care fac parte din aceeași categorie de justițiabili, deoarece „beneficiarii acestor scutiri pot abuza și chema în instanță, discreționar, părțile cu care au raporturi

juridice, dacă și acestea nu au același tratament juridic pentru a-și putea exercita căile de atac”. Se mai susține că aceleași dispoziții legale contravin și principiului liberului acces la justiție, consacrat prin dispozițiile art. 21 din Constituție, arătând că persoana care nu beneficiază de scutire, prin imposibilitatea efectuării acestei plăți, nu se poate adresa justiției pentru apărarea intereselor sale.

Curtea de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ, exprimându-și opinia, apreciază că excepția ridicată este neîntemeiată, întrucât faptul că dispozițiile legale criticate prevăd anumite scutiri de taxa judiciară de timbru pentru anumite instituții publice nu poate conduce la concluzia că se înfrânge principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, deoarece textul instituie scutiri pentru anumite categorii de cereri, fără să facă diferențieri între contribuabili. În susținerea opiniei sale instanța invocă principiul egalității care „nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată, întrucât dispoziția legală criticată este în concordanță cu prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, care consacră egalitatea în drepturi a cetățenilor români, noțiune care are în vedere categoria persoanelor fizice aparținătoare statului român și care nu poate fi interpretată prin extindere ca fiind aplicabilă și persoanelor juridice. Atunci când legiuitorul constituant a dorit ca anumite principii să fie aplicabile și persoanelor juridice, a utilizat noțiunea de „persoane”, ca de pildă în cuprinsul art. 21 din Constituție. De altfel problematica dedusă în fața Curții Constituționale „ține mai mult de justetea și

echitabilitatea unei măsuri de scutire de plata taxelor judiciare de timbru, decât de constituționalitate“.

Președintele Senatului și președintele Camerei Deputaților nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 17 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999, având următorul cuprins: „*Sunt scutite de taxa judiciară de timbru cererile și acțiunile, inclusiv căile de atac formulate, potrivit legii, de Senat, Camera Deputaților, Președinția României, Guvernul României, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Consiliul Legislativ, Avocatul Poporului, de Ministerul Public și de Ministerul Finanțelor, indiferent de obiectul acestora, precum și cele formulate de alte instituții publice, indiferent de calitatea procesuală a acestora, când au ca obiect venituri publice.*“

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și ale art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție, potrivit cărora:

— Art. 16 alin. (1): „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*“;

— Art. 21: „(1) *Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.*

(2) *Nici o lege nu poate îngrădi exercitarea acestui drept.*“

Examinând susținerea referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că acestea garantează egalitatea în drepturi a cetățenilor, iar nu egalitatea persoanelor colective, a persoanelor juridice. De aceea acest text constituțional nu este aplicabil persoanelor juridice, față de care s-a

promovat un tratament diferențiat numai în cazul în care regimul juridic diferit s-ar răsfrânge asupra cetățenilor, implicând inegalitatea lor în fața legii și a autorităților publice. Curtea Constituțională s-a pronunțat în mod constant în acest sens, de exemplu prin deciziile nr. 102 din 31 octombrie 1995 și nr. 70 din 23 mai 1996, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 11 decembrie 1995 și, respectiv, nr. 181 din 7 august 1996.

Nici critica referitoare la încălcarea principiului constituțional referitor la accesul la justiție nu este întemeiată, deoarece, așa cum a statuat în mod constant Curtea Constituțională, accesul la justiție nu presupune gratuitatea actului de justiție și, implicit, realizarea unor drepturi pe cale judecătorească în mod gratuit. În cadrul mecanismului statului funcția de restabilire a ordinii de drept, care se realizează de către autoritatea judecătorească, este de fapt un serviciu public ale cărui costuri sunt suportate de la bugetul de stat. Cu privire la modalitatea de constituire a veniturilor bugetului public național art. 53 alin. (1) din Constituție prevede: „*Cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice.*“

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității unor dispoziții din Legea nr. 146/1997, prin raportare la dispozițiile art. 21 din Constituție, statuând cu acel prilej că nu contravine Constituției obligarea părților din proces la plata taxei de timbru. Astfel, prin Decizia nr. 65 din 11 aprilie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 13 septembrie 2000, s-a reținut că, „deși este adevărat că potrivit art. 21 alin. (1) din Constituție «*Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime*», aceasta nu înseamnă totuși că accesul la justiție trebuie să fie gratuit. Art. 21 din Legea fundamentală nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Taxa de timbru este o modalitate de acoperire în parte a cheltuielilor pe care le implică serviciul public al justiției“.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 12, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, modificate și completate prin Ordonanța Guvernului nr. 30/1999, excepție ridicată de Societatea Comercială „Sofert“ — S.A. din Bacău în Dosarul nr. 3.545/2000 al Curții de Apel Bacău — Secția comercială și de contencios administrativ.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 martie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 88

din 20 martie 2001

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5
din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor
și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe**

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Societatea Comercială „AEM Luxten Lichting-Company” — S.A. din Timișoara în Dosarul nr. 5.469/C/2000 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde autorul excepției, reprezentat prin consilier juridic Iolanda Lazăr, lipsind cealaltă parte, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul autorului excepției arată că, deși Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa că dispozițiile legale criticate nu contravin Constituției, solicită reconsiderarea practicii în această materie, ținându-se seama că locuințele ocupate pe bază de tarif nu pot fi asimilate cu locuințele de serviciu sau cu locuințele de intervenție. Se consideră că dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 49, întrucât restrâng exercitarea dreptului de dispoziție al proprietarului, precum și ale art. 114 alin. (4), deoarece la adoptarea ordonanței Guvernul nu se afla în situația unui „caz excepțional” care să justifice reglementarea materiei prin ordonanță de urgență.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând, referitor la susținerea privind încălcarea art. 114 alin. (4) din Constituție, că adoptarea ordonanței a fost justificată de urgența reglementării în domeniul locativ. De asemenea, se solicită respingerea cererii privind reconsiderarea practicii juridictionale în materie, arătându-se că aplicarea sau neaplicarea dispozițiilor legale criticate și în cazul locuințelor ocupate pe bază de tarif este de competența exclusivă a instanțelor judecătorești, nefiind o problemă de constituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 16 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.469/C/2000, **Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța**

de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Societatea Comercială „AEM Luxten Lichting-Company” — S.A. din Timișoara.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că „Guvernul, în privința căminelor muncitorești, a emis o ordonanță pe care nu avea dreptul să o emită, neavând delegarea legislativă conform art. 114 alin. (4) din Constituție, nefiind vorba de un caz excepțional”. În conformitate cu prevederile art. 107 din Constituție ordonanțele se pot emite numai în temeiul unei legi speciale de abilitare, în limitele și în condițiile stabilite de aceasta. Se mai arată că dispoziția legală criticată „încalcă prevederile art. 49 din Constituție prin aceea că restrânge dreptul de dispoziție al proprietarului, ocrotit deopotrivă de art. 480 din Codul civil, ca și de art. 41 din Constituție”, drept care este exclusiv și absolut, „neexistând cele 6 excepții prevăzute strict în art. 49 din Constituție”.

Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă, exprimându-și opinia, apreciază că excepția ridicată „este neîntemeiată, întrucât închirierea unei locuințe nu aduce atingere prerogativelor dreptului de proprietate, neafectând atributul dispoziției, întrucât este un simplu act de administrare a proprietății”. Se mai arată că „rațiunea adoptării acestei ordonanțe a fost protecția chiriașilor și prelungirea contractelor de închiriere”.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, consideră, în esență, că actul normativ criticat a fost emis cu respectarea dispozițiilor art. 114 alin. (4) din Constituție, deoarece „cazul excepțional” a fost generat de necesitatea reglementării urgente a prelungirii contractelor de închiriere, menită să prevină grave conflicte sociale. Cu privire la dispozițiile art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 se arată că acestea sunt în concordanță cu dispozițiile art. 49 din Constituție, deoarece nu se pune în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi, „scopul legiuitorului fiind unul singur: protecția chiriașilor, prin prelungirea contractelor de închiriere pe o durată de 5 ani. Aceasta înseamnă că, prin noua reglementare, legiuitorul s-a referit la raporturile juridice în desfășurare și nu la raporturile juridice care s-ar fi născut prin efectul ordonanței”.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția ridicată nu este întemeiată. În motivarea acestui punct de vedere se arată că dispoziția legală criticată „nu

are ca obiect restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, situație reglementată de art. 49 din Constituția României, și că în realitate ea nu restrânge dreptul de dispoziție, „deoarece închirierea nu este un act de dispoziție, ci de administrare“. Se invocă și art. 480 din Codul civil, potrivit căruia „*Proprietatea este dreptul ce are cineva de a se bucura și a dispune de un lucru în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege*“. În ceea ce privește susținerea că au fost încălcate dispozițiile art. 114 alin. (4) din Constituție se arată că „în *cazuri excepționale* Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență, care intră în vigoare după depunerea lor spre aprobare la Parlament, iar dacă Parlamentul nu se află în sesiune, acesta se convoacă în mod obligatoriu“. Caracterul excepțional care a impus adoptarea ordonanței criticate a fost determinat de expirarea termenului prevăzut de Legea nr. 17/1994 pentru prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere privind unele suprafețe locative, precum și de necesitatea soluționării cu celeritate a litigiilor apărute în urma aplicării Legii nr. 112/1995.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2 alin. (2), ale art. 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, care au următorul conținut: „*Pentru imobilele — terenuri și construcții —, precum și pentru suprafețele locative cu destinația de locuință, privatizate după 1 ianuarie 1990 o dată cu societățile comerciale care le dețineau în proprietate ca locuințe, locuințe de serviciu, cămine pentru salariați, așezăminte social-culturale sau unități de învățământ, proprietarul va încheia, la cererea chiriașului sau a fostului chiriaș care ocupă efectiv locuința, un contract de închiriere pe o durată de 5 ani.*“

Autorul excepției consideră că aceste prevederi contravin dispozițiilor art. 49 și ale art. 114 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora:

— Art. 49: „(1) *Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

(2) *Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.*“;

— Art. 114 alin. (4): „*În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu.*“

Cu privire la excepția ridicată Curtea constată că, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate bazată pe încălcarea prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituție, cu motivarea că nu a existat un caz excepțional care să fi justificat adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe cazuri. Astfel, de exemplu, prin Decizia nr. 107 din 13 iunie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 21 august 2000, Curtea a respins excepția, reținând că „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 a fost adoptată cu respectarea cerințelor art. 114 alin. (4) din Constituție. Cazul excepțional avut în vedere de Guvern la adoptarea acestei ordonanțe a fost necesitatea reglementării de urgență a prelungirii contractelor de închiriere, a căror valabilitate expira la data de 18 aprilie 1999, conform Legii nr. 17/1994“.

Considerentele și soluția adoptată prin această decizie sunt valabile și în prezenta cauză, neintervenind fapte sau elemente noi de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții.

De altfel la aceeași soluție de respingere a excepției de neconstituționalitate se ajunge și pe baza argumentelor înfățișate în opinia separată formulată la Decizia Curții Constituționale nr. 15 din 25 ianuarie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000, opinie pe care autorii acesteia, membri ai completului de judecată, o mențin și în cauza de față.

Examinând fondul reglementării cuprinse în art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, Curtea Constituțională constată că aceasta nu contravine prevederilor art. 49 din Constituție, întrucât textul de lege criticat nu dispune restrângerea exercițiului vreunor drepturi sau libertăți. Aceste dispoziții trebuie examinate sub aspectul respectării prevederilor constituționale referitoare la ocrotirea proprietății. Astfel, se constată că dispozițiile art. 5 din ordonanță nu restrâng exercițiul dreptului de dispoziție al proprietarului, ci reglementează într-un mod restrictiv exercitarea dreptului de folosință și de administrare a proprietății, obligând proprietarul să încheie contract de închiriere pe o perioadă determinată, în cazul în care chiriașul cere aceasta.

Temeiul constituțional al acestei reglementări legale constă în prevederile art. 41 alin. (1), potrivit cărora „*Dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege*“.

De altfel Curtea observă că scopul adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 a fost acela de realizare a protecției chiriașilor prin măsuri corespunzătoare prevederilor art. 43 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „*Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de*

protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent“.

Cu privire la susținerea autorului excepției, potrivit căreia locuințele ocupate pe bază de tarif nu pot fi asimilate cu

locuințele de serviciu sau cu locuințele de intervenție, Curtea constată că aceasta nu este o problemă de control al constituționalității, ci una de aplicare a legii, care intră în competența instanțelor judecătorești.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 2 alin. (2), al art. 12 alin. (2), al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Societatea Comercială „AEM Luxten Lichting-Company” — S.A. din Timișoara în Dosarul nr. 5.469/C/2000 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 martie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru completarea art. 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi

În temeiul prevederilor art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articol unic. — Articolul 116 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 16 martie 2000, se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:

„(2) Mandatul de judecător sau, după caz, de procuror financiar încetează și în caz de reorganizare ca urmare a reducerii, prin lege, a numărului de posturi, precum și în

cazul refuzului de a ocupa un alt post corespunzător de judecător sau de procuror financiar în urma acestei reorganizări.

(3) Eliberarea din funcție a judecătorilor și procurorilor financiari pentru situația prevăzută la alin. (2) se face de Președintele României, la propunerea Plenului Curții de Conturi, adoptată cu votul majorității membrilor prezenți.“

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
p. Ministrul justiției,
Doru Crin Trifoi,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 31 mai 2001.
Nr. 78.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro